

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Divendres 24 de Desembre de 1897

Núm. 3.4321

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3'50
En provincies trimesstre. 10'00
Extranger y Ultramar 15'00
Antena, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerias d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

CEPS AMERICANS

HORT DE PAU ABELLÓ tocant á la carretera de Tarragona

Arrelats molt superiors.--Preus ventatjosos.--Autenticitat garantida.

Per tractar en lo mateix hort ó carrer primer del Roser n.º 4.

Gran Cafè Restaurant de París.

Pera las próximas Festas de Nadal, s' expendiran en aquest acreditat establiment:

Galls d' indis rostits desde 12 pessetas.--Galantina trufada.--Formatje de tocino.--Cap de porch singlá.--Pernil de York.--Pastells de llebre y perdiu.--Ostras verdes de Marennes á 2'25 ptas. dotzena, id. de Santander á 1'25 ptas.--Biscuit Glacé. Se suplica oportunitat en los encárrechs.

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 á 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.

Los demás días en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Tos Desapareix ràpidament usant lo Tos XEROP SERRA Tos

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. Tos

Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, rer milions.--Preus reduhuts y autenticitat garantida.--Cinch milions d' estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

Argelia

Importancia comercial d'Alger, costums y habitants.

Es bastant desconeguda per aquí la importancia comercial d'aquest gran imperi colonial que té Fransa aquí á las portas mateix d' Espanya y quina capital es Alger.

Es que s' en donan vergonya 'ls castellans hereus

d' aquella Espanya, d' escriure algo sobre l' estat florent d' aquestas colonias? Vergonya fá de perteneixer á un Estat com aquest governat per una rassa que viu al dia. y que per ella no hi ha l' endemá; per aixó 'ls catalans som uns egoistas al dir d' ells. Si 'ls governs castellans haguessin pensat, com qualsevol dels governs d' Europa, no tota l' Africa francesa fora de Fransa.

Donchs eb alguns datos que 'ns hem procurat y lo que hi hem vist, explicarem algo d' aquestas grans colonias que tan florents estan avny ja, y que ha sapigut formar la Fransa, no obstant y haver passat aquesta nació per totes las formas de governs de part de mitj sigle cap aquí, y que previsors casi tots y pensant en l' endemá, no han escassejat la protecció tant als árabes com als europeus, ja sigui obrint grans treballs perque 'ls nous pobladors tinguessin feyna, ja sigui donant concessions de terrenos y subvencions als nous colons, y otras familias que han volgut anar-se a viure en aquell país encare que hagin estat francesos, italians ó de qualsevol nació perque bé 's pot dir que á part dels árabes, no hi ha casi ningú que sigui fill d' allí de las personas que tenen alguna edat.

En quant á Alger, en tot lo temps que hi veig ser, no vaig sentir ni una paraula castellana; domine la llengua francesa, y després la catalana, per més que

als castellans aixó 'ls hi semblés que no pot ésser, es aixís; puch dir que moltes vegadas enant en los tremvías me trobava en que tots los del meu costat erán árabes; pero també va haverhi vegadas que tots parlavan catalá, no perque precisament tinguessin de ser fills de Catalunya, perque sense lo que avny es Catalunya hi ha molts altres llochs que 's parla catalá.

Aixó es degut á las dos líneas que hi ha de vapors que van d' Alicante fins Alger y vice-versa, la linea alicantina de «Sitges Germans», y la francesa de «Caillot et Saint Pierre» que 'ls hi han portat moltes familias alicantinas y valencianes, y com s' han vist més protegits al Africa pel govern francès, que no pas á la Espanya dels castellans, resulta que son com á dues sangrias d' emigració que té la Espanya per la part d' Alicante, las dos líneas de vapors aquestas, sangrias obertas que no tan fácil se tapanán, donadas las condicions que tenen per governar los partits polítichs de «cassola y olla» que tenim en aquesta destartalada nació.

Per un altre costat hi tenim la companyia «Touache» que subvencionada pel govern francès fa la travessia d' Alger á Port-Vendres, y retorn, y estant Port-Vendres emplantat al baix del Rosselló (avny Fransa) resulta també que aquesta linea de vapors francesos los hi ha portat un bon contingent de familias, que solzament llegint los noms d' alguns lletreros dels establiments que hi ha á Alger, se veu que son catalanas dels departaments francesos que formavan part en temps passat, de la confederació «catalana-aragonesa» com son los Pirineus orientals, Aude, Herault, Arriège y altre que parlan en més ó en menos lo catalá, y que 'l centralisme no 'ls hi ha pogut arrencar, no obstant y férlos hi aprendre un idioma que per tot arren poden ferne ús, al revés de lo que passa á Catalunya que 'ns volen fer aprendre un altre idioma que es igual que la roba bruta, que no serveix sino per estar per casa.

Además també hi ha bastants italians, uns italians que entenen y parlan lo catalá que s' egurament serán de la Cerdenya que també perteneixia temps passats á Catalunya, y com es molt aprop, son bastantes las familias que hi ha allí, y principalment algunas de las que jo vaig tindre ocasió de coneixer y que los homes eran contratistas de obras. En minoria, son allí las familias suisses y maltesas que també n' hi ha algunas; en tot, entre familia cada cual parla la seva llengua natal, pero com los estudis son francesos y árabes, resulta que per tot arren se senten mes aquestos idiomas que los demás, y en alguns lletreros de establiments vaig veure lo lleirero francès á un costat y en lletreros árabes al altra, aixís també està en anuncis que posan las companyiss de ferro-carrils sobre preus de bit-

llets d'anar y tornar dels pobles quant hi ha mercats, y dins als vagons anant al interior també hi vaig veure anuncis aràbics y francesos. Recordo que al vindre de dins al Africa cap a Alger, vaig anar en uns vagons com a gabias, a las finestras hi havia unas reixas de ferro que no hi podia treure'l cap, no vaig poguer comprendre lo perque als aràbics y als pòchs europeus que viatjan per allí los portan al sistema de «cavalls ó bous» sort d'haverhi bonas plataformes davant y darrera per pendre un poch l'ayre, que dins als vagons al parar lo tren no ni queda per respirar.

De familias israelitas que de tot lo mon han comparegut a Alger, n'hi ha moltes, barriadas enteras estan pobladas d'aquesta gent y la meytat del comerç d'aquelles colonias està a las sevas mans, ells fan la festa al dissapte, y jo al primer dissapte que hi vaig esser ja m'en vaig anar a una barriada de las sevas per fer lo «sabbat» també, y disposat a entrar a la sinagoga si se me presentava ocasió per sentir los «grans rabbins» a menos que no m'hagués agafat pel bras algun juheu y tret al carré; com anavem tres ó quatre y era als primers dias no m'podia separar massa que del contrari, m'hauria aturat per allí en alguna familia d'aquelles per preguntarlosi ahont era la sinagoga y quant hi havia funció, y s'hi podria entrar.

M'agradava veure las donas israelitas en aquells vestits, y per mes que m'parava alguna vegada pera escoltarlos, no los hi podia entendre una paraula, que segons me deyan los companys parlavan hebreu; s'hi veyan per allí a las botigas y demés establiments molt bonas fesomias. La rassa israelita te lo cutis molt més fi que la europea.

Los rics que van a l'ultima moda no son coneguts per un extranger, tant es aixís, que un dia a la «placa du Gouvernement» me van fer conèixer una familia israelita que veiem estar un rato junts; parlavan molt be lo francès, y com anaven molt ben vestits, si no m'haguessin dit los companys que era una familia de juheus, jo no ho hauria pas conegut.

Reus 22 Desembre 1897.

ISIDRO LLEVAT.

(Seguirá.)

ARTS Y LLETRAS

La grossa de Nadal

Ja ha sortit: los xiquets de l'hospici, han anomenat las xifras del afortunat número, sense inmutarse, sabedors com son de que ells no la poden treure la grossa, encara que treguin las bolas del bombo que las apresona.

Los fils-ferros del telegrafo han escampat lo número premiat, sense compassió a las moltes il·lusions que al tenirne coneixement cada un dels poseedors de bitllets, dècims y participacions de céntims, pessetas ó duros, enderroca, com castell de cartas a una senzilla bufada.

Los insomnis, lo formar calculs, tot es acabat; la bojeria en un segon, y sense meije, ha quedat curada y los que no han tingut la sort de treurerla, la grossa, no 's queda mes remey que esperar a un altre any y amenirse novament los quartets per si poden pescar los 12,000 000 de rals.

Qui la treu segura es l'Estat: aquest ab lo trenta per cent que s'queda de fer lo joch, (per donar raho al adagi de «quí fa'l joch may part») te assegurat lo gall d'indi, los turrons y l'massapá.

Jo, francament, si algú no hagués de calificar-me de boig, casi me'n alegro de que no m'hagi favoregut aquesta sort de tanta millonada.

Perque que s'pensen que he pogut aclucar los ulls en tota la nit passada? Donchs, no senyors; lo meu magí li dona per ficarse en caborías y en distribuir més de 30.000 duros que m'haurian pertenescut.

A cap lloch trobava segur pera l'diposit del meu dècim fins a tant que'l Govern donés l'ordre de que s'pagués, que fora després de dos ó tres mesos pel cap mes curt: y com mes probabilitats veyia de que m'toqués, mes anmentava la meua angunia.

Que'n faria de tant diner, pensava, ara que'l Govern no obra emprestits pera poguer esser patriota, ab un interès de mes del sis per cent?

Lo Banc no mes dona'l quatre, deya jo; las Cubas son perillosas en aquest temps d'humitat; las aduanas aniran de baixa si ls japonesos y ls norts americans se quedan qualsevol dia ab los mercats de Filipinas y Cuba y aixís lo temps anava passant, jo mitj endormiscat, fins que tant y tant s'acostá lo dia que ls raigs d'un esplendorós Sol que s'filtraven per las esclerxas de una finestra del meu cuarto de dormir, m'espabilaren un xich.

Eren las 11 del matí: lo número ja podia haver sortit y l'amich que ha Madrid li tenia encarregat que m' telegrafés si sortia lo número meu, callava: no devia esser ni a las urnas.

Y per aquest desengany he passat tan mela nit y he pensat en cosas tan extranyas, me preguntava jo mateix.

¡Tonto y mes que tonto!

Gaudeix contemplant las caras ferrenyas dels teus amichs que també hi jugava; riu de las desilusions de tanta gent que fían al etzar una fortuna molt difícil d'agafar; pero de tu mateix, no ho fassis may, m'aconsellava la raho, freda, com fret es lo país ahont l'or abunda, perque las fortunes no cercan l'atruirirlas en una Loteria, sino en la activitat del treball y la laboriositat, en la industria que explotan.

Y n'he quedat convensut de que n'es preferible seguir a la raho en sos frets consells, que a la imaginació calenta com ella sola y que ab tant bonichs colors nos sab pintar las cosas, quan tracta de seduhirnos.

Jo ho faré aixís a l'any vinent: cercaré la pau no jugant; tu lector benivolgut pots ferho al revés y si per desgracia t'toca, jo me n'empenediré.

F. C. E.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 23 de Desembre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRADU d'humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	763	94		31		
3 t.	762	94			Ras	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 25	3	10	E. SE.	Cumul	0%
3 t.	Sombra 15		13			0%

Durant la funció d'ahir nit en lo Teatre Fortuny y mentres s'executava per l'orfeo del «Centro de Lectura» la composició «Los Bandidos», de desde'l públich se deixaren anar a la platea un grapat de prospectes anunciant a un establiment de nostra població.

Suposém que l'industrial a qui volém referirnos, pera posar en práctica son projecte comptaria ab la autorisació de nostres Autoritats: mes encarque aixís sia, nosaltres deplorém en primer lloch que s'escullís una nit en la que la funció fos a benefici d'algún artista, y nos agradaría que'l cas no's repetís per segona vegada, donchs lo mateix que's tiran prospectes cults, s'hi poden barrejar, per exemple, papers ab versos de carreró com aquells de famosa memoria.

Lo teatre compta ab un bonich taló d'anuncis pera que no's tingui de recorre a cosas extravagants.

L'impressor de nostre diari D. Celestí Ferrando ha tingut a bè regalarnos un preciós calendari-cromo a qui agraïm la atenció envers nosaltres.

Los referits calendaris los regala a sos numerosos clients de son establiment.

Per la Alcaldía se'ns ha facilitat un exemplar del Real Decret é instrucció de 9 de Novembre de 1897 pera portar a cap lo Cens general de la població de Espanya.

Agraïm la deferencia y procurarem estudiarlo pera parlarne un altre dia ab més extensió.

Dins pòchs dias comensará a publicarse a Barcelona un periódich castellá titulat «El Teatro Español» ab folletins d'obras dramáticas y líricas, colaboraran las millors firmas, é ilustrat ab profusió de grabats.

Lo formarán 8 planas de text y 16 de folletí y lo número solt se vendrá'l preu de 10 céntims. Las demandas a son Administrador B. Bauzá, carrer de Sant Pau, núm, 14, primer, Barcelona.

Una mostra de las grans simpattias que te Espanya en l'extranjer, ens acaban de oferir a Brusselas.

La eminent diva Daclerch cantava al teatro «Eldorado» d'aquella capital, y al anunciar al públich que anava a cantar una cansó espanyola, lo públich protestá xiulant estrepitosament. La Daclerch se retirá dihent que no tornaría a sortir en aquell teatre.

En aquell país se recordan encare de la dominació espanyola, ab lo sanguinari Dach de Alba, lo Weyler d'aquell temps, y no están per espanyolismes. Ja saben lo que dones de sí com nosaltres mateixos.

Diu lo periódich fusionista *El Globo*, que després de la pacificació de Filipinas, lo govern atendrá a la colonisació del arxipièlach y que las ordres religioses deuen cooperar al afiansament de la pau aussiliant als espanyols que a Filipinas acudia a fomentar la agricultura y la industria, y a extendre la instrucció y la civilisació.

Me sembla que ls vindrá una mica de nou tota aquesta feyna als castellans. Quan are's determinan a ferho, després de quatre sigles de dominar las islas, es senyal que encare no ho havian fet, perque la veritat, ab lo que ells s'han dedicat mes es a ferlosi esquitxar los cuartets.

La *Epoca* censura que'l Sr. Romero Robledo hagi encabessat la suscripció pera aixecar una estatua a Cánovas ab 5.000 pessetas.

Aquest donatiu, segons «La Epoca», si bé fa creixe la suscripció, li quita'l caracter popular que ls mateixos romeristas pretengueren donarli.

Dona compte també de que'l general Weyler y'l Sr. Elduayen s'han suscrit ab respectables cantitats.

Are es bona ocasió de saber quins son los que més s'engreixaren durant lo govern del difunt Sr. Cánovas, perque es de suposar que no donarán més enllá del mitj per cent dels negocis que feren. En Romero dona 5.000 pessetas donchs treyeu las consecuencias. Are sabrem si en Weyler portá de Cuba aquells 25 milions en or. Encare que'l que doni aquest no deurá arribar pas al mitj per cent. Sería una esplendides.

Ab objecte de gestionar la rebaixa del pa se reuniren ans d'ahir en la Alcaldía de Tarragona los magatzemistas de farina d'aquella localitat, los quals, assombrats per las peticions dels pastissers, se van veure en lo cas de no poguer assentir a tals proposicions.

Lo «Centre Excursionista de Catalunya» ha obert un certamen oferint un premi de 500 pessetas y un diploma que s'adjudicaran al autor de la millor «Geografía de Catalunya».

S'ha publicat lo número 12 de la interessant revista «El Mundo Agrícola», qual sumari es lo següent:

«Bases en que pot apoyarse la associació dels agricultors, per M. Vallés.—Un microbi destructor de la filoxera, per M. L.—Alimentació del bestiar, per M. Jadoul.—Cultiu modern de las abejas, per J. V. Ferrer.—Nutrició de la patata, per G. Alcover.—Notas útils: Sembrar de ruvellons.—Fabricació del alcohol de grans en la granja.—Destrucció de las vespas.—Pera allunyar dels sembrats los animals danyins.—Tinta pera escriure sobre etiquetas de zinc.—Destrucció dels jonchs en los prats.—Pera combatre lo vici de cocejar en los caballs.—Medi pera lliurar dels polls als animals doméstichs.—Conservació de taronjas y llimonas.—Bibliografía.—Correspondencia.—Mercats.

Segons veyém en nostre colega lo «Diario de Zaragoza», cap al nort s'ha aixecat una partida carlista.

Entre altres interessants detalls acopiém los següents: «Lo succehit sembla ser lo següent, si'mos informes no son errónis: Un subjecte apellidat Vélez, que fou capitá d'artillería del exercit nacional y després se passá als carlistas, venia fent treballs sediciosos desde algún temps, y ahir logrará reunir uns cuants «descabezados», y ab ells sortí de Estella al crit de ¡visca Carlos VII!

Com las autoritats s'abstinen en facilitar informes de cap género y ls tradicionalistas de Madrid, se concretan a dir que'l tal Vélez no gosava de cap simpatía en la comarca de Estella ni comptava ab la aquiescencia de sos superiors, es impossible colegir la major ó menor importancia que ha pogut tenir aquest abortat moviment, poguent tan sols manifestarlosi que la mateixa reserva en que ls carlistas s'han tancat es suficient pera poguer afirmar que la partida se tirá al camp, ignorantse la sort que haurá corregut.»

Mes avall afegeix:]

«Se sab, sí, que'l fusellament del tinent coronel Sr. Ruiz ha excitat grandment als elements carlistas de Navarra, que pera pendre determinadas resolucions esperavan tan sols conèixer lo resultat que a Cuba podria produhir la autonomia.»

No seria estrany donchs que dintre pòchs dias lo partit carlista en massa se llansés al carrer pera desbaratar la obra del govern lliberal.

¡Avant donchs, que tot será comensar!

Ahir nit, a las nou, lo «Centre Excursionista de Catalunya», celebrá junta general ordinaria de socis, pera l'elecció de càrrechs y tractar assumptos de caracter administratiu.

La casa de Vicens Bosch, de Barcelona, obrirà en breu un concurs entre artistes espanyols, pera la composició d' un projecte de cartell anunciador del producte que elabora la casa.

Los premis serán de 1.000, 500 y 125 pessetas, respectivament.

A quaranta milions de rals puja la xifra del valor del vi que s' ha exportat á Fransa en aquest mes desde diferents punts d' Espanya.

Diu un colega de Barcelona: Nostre respectable amic lo Director del *Diario de Barcelona*. Excm. senyor don Joan Masó y Flaquer, acaba de ser objecte d' una distinció tant elevada com justa.

La Real Academia Espanyola de la Lengua lo ha nomenat, per unanimitat, acadèmic corresponent á Barcelona.

Felicitem de totes veras al il·lustre periodista, cuáls relevants qualitats admirém tots, amichs y adversaris.

Ja era hora que l' «Academia Espanyola» s' honrés ab un escriptor tant notable com en Masó y Flaquer ja que tants altres la deshonran.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la quantitat de pessetas 1858'28.

SECCIO LITERARIA

Ton recort

A la eminent tiple senyoreta Avelina Corona

De ma caseta al jardí recordo que un rossinyol venia cada matí á entonar son cant diví que enlayrava 'l ventijol.

Jo era noy y l' escoltava com á un serafi del cel; ¡quantas estonas passava escoltant com desgranava las sevas notas de mei!

De sa hermonia'l ressó, son cantar tan dols y bell me va fer tanta impresió que no tinch recort melló que 'l recort d' aquell aucell.

Avuy, criatura hermosa, á tú t' he sentit cantar, he sentit ta veu preciosa notas ajuntá harmoniosa com las perlas d' un collar,

y he comparat ta boqueta com de rossinyols un niu posat sobre una branqueta quan ne surt la voladeta de novells cantant *xiu, xiu*.

Y desde avuy lo recort del rossinyol ja mentat que cantava en lo meu hort tot fentme batagá 'l cor, pel teu quedará esclipsat.

X.

SECCIO OFICIAL

La Palma

Per no estar encare acabadas las obras que 's fan en lo local d' aquesta societat y per haverho demanat gran número de socis, la Junta de Govern ha determinat allargar per tot lo present mes la entrada franca de drets.

Reus 15 Desembre 1897.—Lo Secretari.

Registre civil

del dia 22 de Desembre de 1897

Naisements

Francisco Vallverdú Ferrando, de Modest y Dolors.—Frederich Magriñá Magriñá, de Frederich y Lluïsa.—Tomás Mallorquí Nogués, de Hipòlit y Maria.—Pere Ferré Cort, de Pere y Dolors.—Josepha Balsells Zamora, de Joseph y Josepha.

Matrimonis

Francisco Font Batlle, ab Leonor Sans Miralles.

Defuncions

Joan Mercadé Aimami, 37 anys, S. Miquel, 45.—

Paula Saperas Espanyol, 65 anys, S. Roch, 13.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Gregori.

Parroquia de Sant Francesch

Avuy a las cinch de la tarde se cantarán Las Matinas de la Nativitat del Senyor y á las set lo Rosari y l' oferiment de las Aves Marias y Benediccions.

Demá á las sis se cantará la Missa del Gall ab la adoració del noy Jesús; desseguida la Missa de Comunió de Ntra. Sra. de l' Esperansa: á dos quarts de deu la Missa Major y á dos quarts de cinch de la tarde los vespres ab adoració.

Sant de demá.—La Nativitat de Nostre Senyor Jesucrist.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Roi

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	85'32	Filipinas	
Exterior	81'42	Aduanas	96'62
Amortisable	77'75	Cubas 1886	96'50
Fransas	16'90	Cubas 1890	79'87
Norts	22'65	Obs. 6 0/0 Fransa	95'25
Exterior Paris	61'90	Obs. 3 0/0	51'50
Paris	32'80	Londres	33'53

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	à 90 dias fetxa.	diner
»	à 8 » vista.	operacions
Paris	à » » »	»
Marsella	à 30 » »	»

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS			
Gas Reusense	010	010	010
Industrial Harinera		850	
Banch de Reus	520	520	0
Manufacturera de Algodon	70	100	0
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		150	
Societat Hidrofórica	135	150	

BOLSI DE REUS

Cotisations realisesas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	85'34	Fransas	16'90
Exterior	81'42	Cubas vellas	96'50
Colonial		Cubas novas	79'76
Norts	22'65	Aduanas	96'62
Obligacions Alm. nss.	82'62	Obligs. 3 0/0 Fransas	51'50
		Filipinas	33'53
PARIS			
Exterior	61'93	Norts	
GIROS			
Paris	32'80	Londres	33'53

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 22

De Barcelona en un dia llaut «Enrique», de 34 ts., en lastre, consignat á D. Joan Mallol.

De Barcelona en un dia llaut «Isabel», de 33 toneladas, en lastre, consignat á D. Joan Mallol.

Despatzadas

Pera Nantes, berg. francés «Pauline», ab ví.

Pera Port-Vendres pol. gol. francesa «La Paix», ab ví.

Pera Cete y esc. v. «Comercio», ab ví.

ANUNCIS PARTICULARS

CRÓMOS Y TARJETAS

pera Nadal, Any nou y Reys.

Desde las mes loxosas á las mes senzillas se confeccionan en la impremta d' aquest disri.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia d' ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avuy.—Segon abouo.—4.ª de la tercera série.—Se posarán en escena las sarsuelas en un acte «El duo de la Africana», «El grumete» y «Los cocineros».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos quarts de nou en punt.

TELEGRAMAS

Madrid 23.

PREMIS MAJORS

Primer	13515	3000000	Madrid
Segon	27393	2000000	Madrid
Tercer	53447	1000000	Certagena
Quart	21391	750000	Alicant
Quint	23862	500000	Madrid
Sisé	19319	250000	Sevilla

Premiats ab 100,000 pessetas.—43546, Málaga.—19349, Barcelona.

Premiats ab 80,000 pessetas.—51540, Barcelona.—17378, Madrid.—31870, Madrid.—54391, Bilbao.

Premiats ab 60,000 pessetas.—46.691, Jerez.—53.281, Montilla.—42.831, Barcelona.—34.953, Málaga.—54.765, Sigüenza.—11.392, Madrid.

Premiats ab 40,000 pessetas.—11.562, Barcelona.—28.672, Barcelona.—51.760, Barcelona.—2.102, Málaga.—34.885, Barcelona.—40.775, Barcelona.—20.173, Bilbao.—21.743, Cuenca.

Premiats ab 30,000 pessetas.—26.031, Barcelona.—48.742, Madrid.—25.869, Valencia.—34.341, Barcelona.—34.825, Barcelona.—48.190, Tortosa.—23.229, Madrid.—45.950, Madrid.—24.129, Sevilla.—54.117, Madrid.

Premiats ab 20,000 pessetas.—39.767, Badalona.—49.854, Sevilla.—25.577, Madrid.—18.538, Madrid.—27.090, Madrid.—22.887, Bilbao.—52.582, Barcelona.—30.851, Barcelona.—15.074, La Bisbal.—47.244, Madrid.—8.613, Logo.—34.302, Valencia.—22.847, Valencia.—14.888, Puente Areas.—25.997, Puente Areas.—39.295, Aranda del Duero.—21.474, Barcelona.—22.505, Barcelona.

S' agrava la cuestió de Xins, havent descendit tots los valors en las Bolsas europeas.

L' Imperi del Japó prepara una escuadra formidable pera dirigirse á aquellas siguas.

S' acordat oficialment lo nombrament del tinent general senyor Gonzalez Muñoz pera sustituir al general Marín en lo mando y gobernador de Puerto Rico.

—Telegrafian de la Habana, que segons novas versions que s' han rebut en aquella ciutat, relatives á la mort del tinent coronel senyor Ruiz, aquest no fou fusellat per los rebeldes, com s' havia dit, sino que 'l penjaren junt ab los guías que l' acompanyavan.

En los Estats Units aquest bárbaro y salvatge atentat al dret de personas, ha causat profunda emoció, pronunciantse la opinió dels homes honrats contra 'ls que, pretextant defensar una causa política, assessoran d' una manera tan vil y cobart.

—Lo premi grós ha sigut despatzat en la Administració de Loteria de la Glorieta de Bilbao, ó quan menos allí estigué exposat alguns dias.

Se diu que fou enviat á Cuba, si be aquesta noticia no ha tingut per ara confirmació.

Hi ha qui assegura que ahir fou retornat á la Direcció general de Loterías, donchs havent sigut enviat lo número 13,515 á provincias no fou vengut.

—Por la via de Cayo-Hueso comunican que Aranguren viu.

Afegeix lo despaig que aquest cabecilla no pogué prevenir als insurrectes, no poguent evitar tampoch que 'ls rebeldes se li abalansessin donantli un cop de matxete en lo front y altre en lo coll.

Solament Ruiz tingué temps pera exclamar: —¿Qué es aixó?

Lo cabecilla Lima creu será castigat Aranguren per haver acceptat la entrevista.

Lo tinent coronel Ruiz estigué lo dia 10 en lo punt de la cita, faltant á ella Aranguren.

Ruiz rebé una tarjeta d' aquest donantli una nova cita pera 'l dia següent.

Se busca lo cadáver del infortunat militar infructuosament.

Afegeix lo cablegrams que 'ls insurrectes han incendiat varis canyars entre la Habana, Santa María y Rosario.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus a Barcelona	
5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 4. ^a y 2. ^a y tercera.	
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y diaspertes, (Per Vilafranca).	
12:11 t. mercancías, segunda y tercera.	
1:57 t. correo (per Vilafranca.)	
De Barcelona a Reus	
5:25 m. (per Vilafranca)	
9:46 m. (per Vilafranca)	
15:8 t. per id.	
7:39 t. exprés (dimars, dijous y diaspartes.)	
De Reus a Mora	
9:33 m. — 1:04 t. — 3:40 t. — 7:19 y 9:57 nit.	
De Mora a Reus	
4:21 m. — 8:00 m. — 12:00 t. — 6:04 t. — 7:36 m.	
De Reus a Tarragona	
8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.	
De Tarragona a Reus	
7:30 m. — 12:25 t. — 1:30 t. — 8:20 m.	

De Reus a Lleyda	
8:10 m. — 5:23 t.	
De Lleyda a Reus	
5:50 m. — 3:50 t.	
De Reus a Vimbodí	
7:28 t. cotxes de 2. ^a y 3. ^a	
De Vimbodí a Reus	
9:53 m. cotxes de 2. ^a y 3. ^a	
De Tarragona a Valencia	
9:30 m. y 11:30 n.	
De Valencia a Tarragona	
11 m. y 6:30 t.	

De Barcelona (per Tarragona)
 De id. directo 10:30 m.
 De id. id. 11:30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picameixon y descendient de Lleyda) 7:30 n.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 21 de Noviembre y los 19 de Diciembre del corriente any. Los de Cuba surten de aquesta Administracion los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç a Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona a las 5:00 m.
 Pera Lleyda a las 5:00 m.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m per id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.
 Pera Tarragona, directa a las 7:00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y las lineas a las 8:00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucia y Extremadura a las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucia y Extremadura, que se deposita en los buzones després de la sortida del correo de Madrid, se li dona sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

ADMINISTRACION DE CORREOS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:	
De Tarragona,	8:30 m.

Biblioteca Regionalista. Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIO CATALANA	
«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall,	10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova,	2
«La Didax», per Joseph Felju y Codina,	2
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern,	2
«Costums tipicas», per id.	2
«Alcover», monografia, per id.	4
«Poesias», per Manel Marinell,	2
«Oda a Barcelona», per Jascinto Verdager,	4
«Lo Pi de las tres branques», per id.	2
«L. Aglenya», per Ramon Masferrer,	4
«Croquis P. rnenchs», per J. Massó Torrents,	12
«La Fada», per id.	4
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó,	2
«Anant pel món», per Santiago Rusiñoy,	16
«Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turull,	12
«Obres catalanes», per Joseph Ixart,	20
«Poesias», de Joan Maragall,	8
«Alades», per Emili Guanyabens,	8
«Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias,	8
«Montalbas», per Bosch de la Trinxeria,	12
«Quan jo era noy», per A. de Riquer,	20

«Música vella», per E. Doris y Bonaplata,	12
«Figura y paisatge», per Narcís Oller,	12
«Tascant per les Serres», per J. Pons y Masaveu,	12
«Espectres», per Enrich Ibsen,	8
«Obras dramáticas de la biblioteca del Teatro Regional, a meytat de preu.	
«Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:	
«Sant Ramón», 2 rals.	
«Plany», 2	
«El Maçouid», per Brunet y Bellet,	2
SECCIO CASTELLANA	
«España tal cual es», per Valentí Almirall,	4 rals.
«Patria y Región», per Salvador Goló,	12
«Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Plaquer,	2
SECCIO GALLEGA	
«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde,	5 rals.
Además están a la venta diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjeris.	

Generalitat de Catalunya. Governador de la Diputació de Barcelona. D. Joan Malla. Carrer de Jesús, 31. Reus.

El present llibre conté una selecció de les obres més importants de la literatura catalana, castellana i gallega, escrites per autors de renom internacional. Les obres estan disposades en tres seccions: catalana, castellana i gallega. Cada obra té un preu específic, que varia segons el nombre de pàgines i el format. Les obres són disponibles en format de llibre i també en format de microfilm.

El preu de cada obra és el següent:

- «Lo Catalanisme»: 10 rals.
- «Quadros»: 2 rals.
- «La Didax»: 2 rals.
- «Cartas Andorranas»: 2 rals.
- «Costums tipicas»: 2 rals.
- «Alcover»: 4 rals.
- «Poesias»: 2 rals.
- «Oda a Barcelona»: 4 rals.
- «Lo Pi de las tres branques»: 2 rals.
- «L. Aglenya»: 4 rals.
- «Croquis P. rnenchs»: 12 rals.
- «La Fada»: 4 rals.
- «Catalunya trilingüe»: 2 rals.
- «Anant pel món»: 16 rals.
- «Les Cròniques catalanes»: 12 rals.
- «Obres catalanes»: 20 rals.
- «Poesias»: 8 rals.
- «Alades»: 8 rals.
- «Fructidor»: 8 rals.
- «Montalbas»: 12 rals.
- «Quan jo era noy»: 20 rals.

BOLSA DE REUS	
Accions	100
Obres	100
...	...

ANUNCIOS PARTICULARES

CROMOS Y TARJETAS

Desde las mas bonicas a las mas sencillas se consiguen en la imprenta d' aquest diari.

Pere Nadal, Any nou y Reys.

SECCIO LITERARIA

La casa de Vicens Bosch, de Barcelona, edita en...

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

SECCIO OFICIAL

La Primera

Per no estar encara acabades las obras que se fan en el local d' aquesta societat y per haverse demanat un aumento de societat, la Junta de Govern ha determinat que se continui a la present mes la entrega de...

Reus 15 Diciembre 1897.—Lo Secretari.

Registre civil

del dia 23 de Diciembre de 1897

Francisco Vellverid Remando, de Modest y Dolores.—Roberto Magré Murrú, de Fredric y Lluís.—Tomás Mallorquí Noguer, de Hipòlit y Maria.—Pere Cort de Pere y Dolores.—Josep Balsells Xambo.—de Josep y Josepa.